

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต. (2539). คู่มือคลายความเครียดด้วยตนเอง (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: การศาสนา.

_____. (2541). คู่มือคลายเครียด. กรุงเทพฯ: สยามเอ็มแอนด์บีพับลิชชิง.

_____. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องความเครียดและสุขภาพจิตของคนไทย. ม.ป.ท.

กระทรวงสาธารณสุข. (2547). สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2547. วันที่ค้นข้อมูล 13 มกราคม 2549, เข้าถึงได้จาก [http:// www.moph.go.th](http://www.moph.go.th).

จริยวัตร คมพยัคฆ์. (2532). ผลของการใช้วิธีการพยาบาลสาธารณสุขต่อความร่วมมือในการรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2539). รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยด้วยการสอบถามและการตรวจร่างกายทั่วประเทศครั้งที่ 1 พ.ศ. 2534-2535. กรุงเทพฯ: ดีไซน์.

จำลอง ดิษยวณิช และพริ้มเพรา ดิษยวณิช. (2545). ความเครียด ความวิตกกังวล และสุขภาพ. เชียงใหม่: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ฉายศรี สุพรศิลป์ชัย และสุวรรณ มโนสุนทร. (2538). รายงานการสัมมนาแนวทางในการดูแลรักษาภาวะความดันโลหิตสูงในประเทศไทย. ม.ป.ท.

ชมพูนุช อ่องจิต. (2547). อายุรศาสตร์เวชปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สันประสิทธิ์การพิมพ์.

ชนัดดา แนนเกสร. (2541). การเปลี่ยนแปลงของความดันโลหิตและดัชนีความหนาของร่างกายที่มีความสัมพันธ์กับอายุ. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(1), 31-39.

ชูติชัย ปานปรีชา. (2529). จิตวิทยาทั่วไป. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ชูศักดิ์ เวชแพศย์. (2538). สรีรวิทยาของผู้สูงอายุ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุภาวิชัย.

ทรงศิริ ยุทธวิสุทธิ. (2537). ผลของการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการใช้จีเอ็มจีไปโอพีคแบบคต่อระดับความดันโลหิตสูงในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เทิดศักดิ์ เดชคง. (2545). วิธีแห่งการคลายเครียด. กรุงเทพฯ: มติชน.

นิภา จรูญเวสม์. (2538). การวัดความดันโลหิต. ใน ฉายศรี สุพรศิลป์ชัย และสุวรรณ มโนสุนทร (บรรณาธิการ), รายงานการสัมมนาในการดูแลรักษาภาวะความดันโลหิตสูงในประเทศไทย (หน้า 1-15). ม.ป.ท.

- นงนุช ศรีตะบุตร. (2545). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีแบบผสมผสานและ
การฝึกผ่อนคลายต่อการลดความเครียดในผู้ป่วยความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวลทิพย์ ทูวิรัตน์. (2544). ผลของการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อเกี่ยวกับการฝึกสมาธิแบบเคลื่อนไหว
ของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตรนภา ดึงหมาย. (2541). การปรับตัวด้านบทบาทในครอบครัวของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
เพศชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2547). ระเบียบวิจัยทางการพยาบาล. กรุงเทพฯ: ยูเออนด์ไออินเตอร์มีเดีย.
- ปิยะนุช รักพานิชย์. (2542). โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจขาดเลือดกับ
การปฏิบัติตัว: การทบทวนองค์ความรู้กับการดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พรรณพิมล หล่อตระกูล. (ม.ป.ป.). แนวทางในการจัดการกับความเครียด. ใน เอกสารประกอบ
การอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้บริการในคลินิกคลายเครียด (หน้า 101-110). กรุงเทพฯ:
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- พรศิริ ใจสม. (2539). ความเจ็บปวดในเด็ก. วารสารพยาบาล. 45(2), 18-23.
- พิมพ์มาศ ตาปัญญา. (ม.ป.ป.). ความเครียด. ใน เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ
การให้บริการในคลินิกคลายเครียด (หน้า 75-79). กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต
กระทรวงสาธารณสุข.
- พิกุล บุญช่วง. (2539). ความดันโลหิตสูงในภาวะวิกฤติ: ปัญหาและการพยาบาล. เชียงใหม่:
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พึงใจ งามอุโฆษ. (2541). ความดันโลหิตสูง. ใน วิทยา ศรีมาดา (บรรณาธิการ), ตำราอายุรศาสตร์ 2
(หน้า 133-145). กรุงเทพฯ: ยูนิตีพับลิเคชั่น.
- ไพบุลย์ จาตุรปัญญา. (2538). ธรรมชาติบำบัด ความดันเลือดสูง วิธีชีวิตใหม่คุมความดันด้วยตนเอง.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: รวมทรงคน.
- วงจันทร์ เพชรพิเชษฐเชียร. (2536). เทคนิคการผ่อนคลาย: เรื่องน่ารู้สำหรับพยาบาล. วารสาร
พยาบาลสงขลานครินทร์, 13(3), 16-30.

วิทยา ศรีมาดา. (2543). *เคล็ดลับในการดูแลผู้ป่วยอายุรกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2546). *ตำราอายุรศาสตร์ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร บุญยะ โหตระ. (2536). *พิชิตความเครียด*. กรุงเทพฯ: บพิชการพิมพ์.

วิมลทิพย์ แก้วธา. (2546). ผลของการฝึกการผ่อนคลายร่วมกับการใช้ไบโอฟีดแบค ต่อความเครียดและความดันโลหิตในผู้ที่มีความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วีระ ไชยศรีสุข. (2539). *สุขภาพจิต* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.

เสวต นนทกานันท์. (2538). ปัจจัยเสี่ยงของภาวะความดันโลหิตสูง. ใน ฉายศรี สุพรศิลป์ชัย และศุภวรรณ มโนสุนทร (บรรณาธิการ), *รายงานการสัมมนาในการดูแลรักษาภาวะความดันโลหิตสูงในประเทศไทย* (หน้า 83-91). ม.ป.ท.

สมจิต หนูเจริญกุล และพรทิพย์ นาสารธรรม. (2544). การพยาบาลผู้ป่วยความดันโลหิตสูง. ใน สมจิต หนูเจริญกุล (บรรณาธิการ), *การพยาบาลอายุรศาสตร์ เล่ม 2* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: โครงการตำราภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สมจิต หนูเจริญกุล และอรสา พันธักถิ. (2542). การพยาบาลโรคความดันโลหิตสูง: การทบทวนองค์ความรู้ สถานการณ์ และปัจจัยสนับสนุนในการดูแลตนเอง. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สมจิตร สุทชนะ. (2543). ผลการปรับโครงสร้างทางปัญญาต่อการประเมินค่าสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความเครียดในผู้ป่วยความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมบัติ ตาปัญญา. (2526). *คู่มือคลายเครียด*. กรุงเทพฯ: เจริญบุญการพิมพ์.

สมชาติ โลจายะ และอรรณ สุวจิตตานนท์. (2536). *ตำราโรคหัวใจและหลอดเลือด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: กรุงเทพเวชสาร.

สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย. (2548). *ปฏิทินสาธารณสุข*. ม.ป.ท.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาธิตา เมธนาวัน และสุภาวดี ดำนังรังกุล. (2543). การดูแลและช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อรังเบาหวาน ความดันโลหิตสูง อัมพาต. กรุงเทพฯ: ลดาวัลย์พริ้นติ้ง.

- สุขุมล ด้อยแก้ว. (2540). การประเมินค่าทางปัญญาและการเผชิญความเครียดของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนันทา กระจ่างแคน. (2540). ผลของการทำอานาปานสติแบบผ่อนคลายในการลดความเครียดและความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิมล ต้นติเวส. (2545). ผลของการเพิ่มสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพรชัย กองพัฒนากุล. (2542). เทคนิคการดูแลรักษาโรคความดันโลหิตสูง: การทบทวนปัจจัยด้านพฤติกรรมและวิถีชีวิตที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยเสริมต่อโรค. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. (2544). ดำรงการตรวจรักษาโรคทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สร้อยจันทร์ พานทอง. (2545). ผลการเพิ่มการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่อความดันโลหิตในผู้ที่มีความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมรรัตน์ ภิราษร. (2541). ผลของการบริหารผ่อนคลายแนวซิงก์ต่อความเครียดและความดันโลหิตในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรนุช เขียวสะอาด. (2544). ผลของการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรพินท์ กายโรจน์. (2543). การรับรู้สมรรถนะของตนเองและความคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อการปฏิบัติด้านสุขภาพของหญิงวัยกลางคนที่เป็โรคความดันโลหิตสูง. วารสารสงขลานครินทร์, 20(2), 139-152.
- อรอนงค์ สุทธิพัฒน์สมบุญ. (2544). การศึกษาพฤติกรรมการผ่อนคลายความเครียดของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Agras, W. S., Taylor, C. B., Kraemer, H. C., Sotham, M. A., & Schneider, J. A. (1987).
Relaxation training for essential at the work site II, the poorly controlled hypertensive.
Psychosomatic Medicine, 49, 264-273.
- Aiken, L. H., & Henrichs, T. F. (1971). Systematic relaxation as a nursing intervention technique
with open heart surgery patients. *Nursing Research*, 20, 212-216.
- Bandura, A. (1997). The nature and structure of self-efficacy, sources of self-efficacy. In
A. Bandura (Ed.), *Self-efficacy: The exercise of control* (pp. 36-115). New York:
W. H. Freeman.
- Beare, J. M., & Myers, J. L. (1994). *Principles and practice of adult health nursing*. St. Lois:
Mosby-Year Book.
- Benson, H. (1979). *The mind/body effect: How behavioral medicine can show you the way to
better health*. New York: Simon & Schuster.
- Brannon, L., & Feist, J. (1997). *Health psychology: An introduction to behavior and health*.
Pacific Grove, CA: Books/ Cole.
- Cunningham, S. L. (1986). *Medical-surgical nursing pathophysiological concept*. Philadelphia:
J. B. Lippincott.
- Derogatis, L. R., & Coon, H. L. (1993). Self-report measures of stress. In L. Goldberger &
S. Breznitz (Eds.), *Handbook of stress: Theoretical and clinical aspects* (2nd ed.,
pp. 200-233). New York: The Free Press.
- Dossy, B. M., & Guzzeta, C. E. (1992). *Cardiovascular nursing: Holistic practice*. St. Louis:
Mosby-Year Book.
- Dubin, A. J. (1990). *Effective business psychology* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Frain, M., & Valiga, T. M. (1981). The multiple dimension of stress. In D. C. Sutterley &
G. F. Donnelly (Eds.), *Coping with stress: A nursing perspective*. London: Aspen
System Corporation.
- Frederikson, M., Robson, A., & Ljungdell, T. (1991). Ambulatory and laboratory blood pressure
In individuals with negative and positive family of hypertension. *Health Psychology*,
10, 371-377.
- Freeman, L.W., & Lawlis, G. F. (2001). *Mosby's complementary & alternative medicine:
A research-based approach*. St. Louis: Mosby-Year Book.

- Gass, K. A., & Chang, A. S. (1989). Appraisal of bereavement, coping, resources and psychosocial health dysfunction in widow and widowers. *Nursing Research*, 38, 31-36.
- Groer, M. W. (2001). *Advanced pathophysiology: Application to clinical practice*. Philadelphia: Lippincott.
- Hansen, M. (1998). Disorder of the circulation. In M. Hansen (Ed.), *Pathophysiology foundation of disease and clinical intervention* (pp. 334-367). Philadelphia: W. B. Sanders.
- Hollenberg, N. K. (1995). Summary of the Joint National Committee (JNC-V) and WHO/ International Society of Hypertension (ISH) special report. In N. K. Hollenberg (Ed.), *Atlas of heart disease volume I* (pp. 13.1-13.16). St. Louis: Mosby-Year Book.
- Hwu, Y. J. (1995). The impact of chronic illness on patients. *Rehabilitation Nursing*, 20, 221-225.
- Jacob, R. G., & Pelham, W. H. (2000). Behavior therapy. In B. J. Sadock, & W. A. Sadock (Eds.), *Comprehensive textbook of psychiatry: Volume II* (7th ed., pp. 2080-2128). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Jacobson, E. (1974). *Progressive relaxation: A physiological and clinical investigation of muscular states and their significance in psychology and medical practice*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Janis, I. L. (1972). *Psychology stress*. New York: John Wiley and Sons.
- Johnson, D. W. (1990). Anger, stress and managing your feeling. In *Reading out: Interpersonal effectiveness and self-actualization* (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Joint National Committee. (1997). The sixth report of the Joint National Committee on prevention, detection, evaluation, and treatment of high blood pressure. *Archive Internal Medicine*, 157, 2413-2445.
- Kaplan, N. M. (1995). *Management of hypertension* (6th ed.). Taxes: Bristol-Myers Squibb.
- Katkin, E. S., Dermit, S., & Wine, S. K. F. (1993). Psychophysiological assessment of stress. In L. Goldberger, & S. Breznite (Eds.), *Handbook of stress: Theoretical and clinical aspects* (2nd ed., pp.142-157). New York: The Free Press.
- Kneisl, C. R. (1996). Stress management. In H. S. Wilson, & C. R. Kneisl (Eds.), *Psychiatric nursing* (5th ed.). California: Addison-Wesley.
- Kochar, M. S., & Daniel, L. M. (1978). *Hypertension control: For nurse and other health professionals*. St. Louis: Thy C. V. Mosby.

- Lazarus, R. S., & Folkman. (1984). *Stress appraisal and coping*. New York: Spriger.
- Levy, M. R. (1984). Stress and its management. In *Life and health* (4th ed., pp. 63-74). New York: Randum House.
- Lubkin, I. M., & Larsen, P. D. (1998). *Chronic illness: Impact and interventions* (4th ed.). Boston: Jones and Bartlett.
- Luckmann, J., & Sorensen, K. C. (1993). *Medical-surgical nursing: A psychophysiologic approach* (4th ed.). Philadelphia: W. B. Saunder.
- Mc Entee, M. A., & Peddicord, K. (1987). Coping with hypertension. *Nursing Clinics of North American*, 22, 583-591.
- Mason, S. C. (1982). *Hypertension care: A guide for patient education*. New York: Appleton Century Crofts.
- Munro, B. H. (1997). *Statistic methods for health care Research* (3rd ed.). Philadelphia: Lippincott.
- National Institutes of Health. (2003). *National high blood pressure education program*. USA: National Institutes of Health.
- Norton, J. M. (1995). Hypertension. In A. D. Linton, M. A. Matteson, & N. K. Macbius (Eds.), *Introductory nursing care of adults* (pp. 627-638). Philadelphia: W. B. Saunders.
- Phipps, W. J., Sand, J. K., & Marek, J. F. (1999). *Medical-surgical nursing: Concepts & clinical practice* (6th ed.). St. Louis: Mosby.
- Pickering, D. F., Devereux, R. B., Jame, G. D. Gerin, W., Landsbergis, P., Chnall, P. L., & Schwartz, J. E. (1996). Environmental influences on blood pressure and the role of job strain. *Journal of Hypertension*, 14, 179-185.
- Potter, P. A., & Perry, A. G. (2001). *Fundamentals of nursing* (5th ed.). St. Louis: Mosby.
- Rice, P. L. (1999). *Stress and health* (3rd ed.). Pacific Grove, CA: Book/ Cole.
- Saint-Exupery, A. D. (1999). Progressive muscle relaxation: Premises and process. In P. L. Rice (Ed.), *Stress and health* (3rd ed., pp. 306-326). Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole.
- Savery, L. K. (1986). Stress and the employee. *Leadership and Organization Development Journal*, 7(2), 17-20.
- Schaller, K. J. (1996). Thi Chi Chin: A exercise option for older adult. *Journal of Gerontological Nursing*, 22(1), 12-16.

- Selye, H. (1995). The stress syndrome. *American Journal of Nursing*, 65, 97-99.
- Sheridan, C. L., & Radmacher, J. A. (1992). *Health psychology: Challenging the biomedical model*. New York: John Wiley & Sons.
- Sheu, S., Irvin, B. L., H. S., & Mar, C. L. (2003). Effect of progressive muscle relaxation on blood pressure and psychosocial status for clients with essential hypertension in Taiwan. *Holistic Nursing Practice*, 17(1), 41-47.
- Sorensen, K. C., & Luckman, J. (1993). *Basic nursing: A psycho physiological approach*. Philadelphia: W. B. Saunder.
- Stoke, G. S. (1984). Hypertension and alcohol: Is there a link. *Journal Chronic Disease*, 35, 759-762.
- Swales, J. D. (1995). *Text book of hypertension*. Great Britain: Blackwell Scientific.
- Sweeney, S. S. (1978). Relaxation. In C. E. Carlson, & B. Blackwell (Eds.), *Behavioral concepts and nursing intervention* (2nd ed., pp. 240-252). Philadelphia: J. B. Lippincott.
- Synder, M. (1998). Progressive muscle relaxation. In M. Synder, & R. Lindquist (Eds.), *Complementary/ alternative therapies in nursing* (3rd ed., pp. 1-21). New York: Springer.
- Taylor, S. E. (1999). *Health psychology* (4th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Well-Frederman, C. L., Stuart, E. M., Deckro, J. P., Mandel, C. L., Baim, M., & Medich, C. (1995). The mind-body connection: The psychophysiology of many traditional nursing interventions. *Clinical Nurse Specialist*, 9(1), 59-66.
- Woods, A. D. (2002). Improving the odds against hypertension. *Nursing Management*, 33(4), 27-34.